

Tunnelmia toisesta lähipäivästä

Jee!

Täh?

Ajatuksia herättävä

Jakaminen

Intensiivinen

Keskusteleva

Paljon kiinnostavaa asiaa

Rauhoittava

Monipuolisuus

Itku väsynyt

Mietteliäs

Turpaan saanut

Opetuksen vaatimukset

Onnistunut

Käyttöteoria

Epävarma

Kannustava

Kokemukset

Mielenkiintoinen

Osuva

A?

Aalto-yliopisto

Oppiminen ja opetus yliopistossa (5 op)

Maire Syrjäkari ja Virve Pekkarinen
7.10.2015

Aikataulu

9.00 – 11.00	Alkutoimet, lokit Reflektio <i>Tauko sopivassa kohdassa</i>
11.00 – 12.00	<i>Lounas</i>
12.00 – 15.00	Reflektio-tehtävän purku Asiantuntijana ja opettajana kehittyminen <i>Tauko sopivassa kohdassa</i> Minä opettajana ja asiantuntijana itsearviointi HEKS
15.00 – 15.30	Seuraavaksi kerraksi Palaute ja loppukeskustelu

Oppiminen ja opetus yliopistossa (5 op) aikajana

Ennako-
tehtävä,
DL
9.9.2015

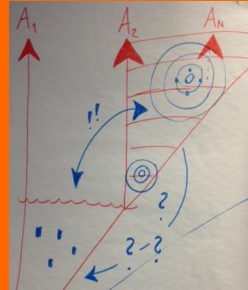
LP1.

15.9.2015
Yliopisto-
pedagogiikka
ja oppimisen
teoriat

Lokikirjoitus 1
DL 22.9.

Lukutehtävä 1
ja 2
DL 29.9.

KT-essée

LP2.

30.9.2015
Käyttöteoria,
opettaminen
ja oppiminen
eri aloilla

Lokikirjoitus 2
DL 4.10.

Lukutehtävä 3-
4
DL 6.10.

KT-essée

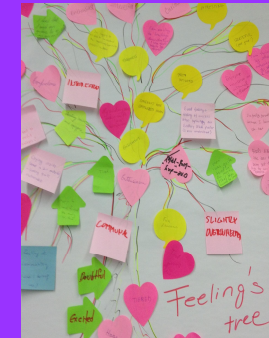
LP3.

7.10.2015
Reflektio,
asiantuntijuus
ja kehittyminen

Lokikirjoitus 3
DL 14.10.

Lukutehtävä 5 -
6
DL 27.10.

KT-essée
versio 1.0
DL 18.10

LP4.

28.10.2015
Opetuksen
laatu

Lokikirjoitus 4
DL 4.11.

Ohjaajapalaute
KT-essée
DL 27.10

Vertaispalaute
KT-essée
DL 27.10

KT-essée
versio 2.0
DL 13.11.

Lokien kertomaa – ryhmästä ja toimintatavoista

Toiseen lähipäivään oli helppo tulla, porukat tuntuivat tutuilta.

Pääni on aivan täynnä ja aivan tyhjä yhtä aikaa!

.. päivä oli hyvin rauhoittava..

..ihana irrottautua päiväksi muista töistä..

Huomasin, että

Menetetyistä äänestä päätellen lähipäivässä tuli ainakin keskusteltua paljon, mikä on erinomaista!

Lokien kertomaa – ryhmästä ja toimintatavoista

Ennakkomateriaaleihin tutustuminen oli ollut heikkoa. Huomasin, kuinka valmistautumattomuus vaikeutti ”kärkyillä pysymistä”.

Nyt keskustelu jäi monessa kohtaa kesken...

Houkuttelevaa on se, että alkaa tiedostaa aiemmin tiedostamattomia asioita esim. omaan opetukseen liittyen

Omat arvot ovat vielä itseltä tiedostamatta.

Lokien kertomaa – artikkeli

Artikkeli innosti minua miettimään miten..

Harkitsen ehkäpä omia tutkimuksia aihepiiristä tai ainakin tiedän katsoa näitä tutkimuksia opetuksen suunnitteluni yhteydessä.

..innostuin tästä sen takia, että artikkelikeskusteluissa yksi ryhmän jäsen oli lukenut paperin, joka

Lokien kertomaa –

Lähipäivän keskustelut, yleinen viesti sekä ilmapiiri vahvistavat ajatuksiani millaista yliopisto-opetuksen olisi hyvä olla.

Jatkossa olisi hyvä käsitellä miten tavoitteet ja ajatukset jalkautetaan käytännön työhön.

Tämä oli yllättävän antoisaa, vaikka olisinkin kaivannut jotain pientä ennakkolukutehtävää tai luentopohjustusta aiheeseen. Toisaalta, jos olisimme saaneet ensin lukea kirjallisuutta, emme olisi voineet muodostaa puhtaasti omia käsityksiämme oppimiskeskeisestä kulttuurista.

Viime kerrasta - lokien kertomaa

Mielestäni näyttelykävely oli onnistunut opetusmenetelmä tähän, koska se sai kaikki osallistumaan oman ryhmän ajatusten esittämiseen ja keskusteluun.

Tämä rohkaisee minua käyttämään ko. opetustyyliä myös omilla kursseillani.

Käyttöteoria-termi ei ollut täysin selvä itselleni aiemmin. Oman tulkintani mukaan sen voisi ajatella olevan opetusfilosofian omakohtainen sovellus.

Viime kerrasta - lokien kertomaa

Mielestäni tällainen Community of Practice- ryhmän jäseneksi tuleminen ei ole helppo ilman vanhempien kollegoiden apua, ja varmasti voisin yliopistotasolla toimia itse tällaisena opiskelijoille.

Varsinaiset ahaa-elämykset koin päivän aikana melko puolihuolimattomasti. Toinen liittyi kollegani vinkkiin oman alan opetuksen palautekyselystä. Tässä kyselyssä opiskelijoilta oli kysytty opetuksen laadusta eriteltynä yliopistoittain. Oma yksikköni oli saman alan yksiköistä heikoin Suomessa. Tämä laittoi miettimään laitoksemme opetuksen laatua ja sitä miten sitä voisi kehittää. Olen uusi henkilö laitoksellamme ja otan tämän yhdeksi kehittämisalueeksi jatkossa.

Oppimiskeskeisyys

Oppimiskeskeisyys kurssilaisten määrittelemänä

Mitä oppimiskeskeisyys on?

Opettajan toiminnalle asetettavat tavoitteet muuttuvat oleellisesti kun lähdetään siitä, että opettajan tärkein taito on luoda toimivia oppimisympäristöjä, joiden kautta oppija saa mahdollisuuden kehittää omia valmiuksiaan oppia oppimaan (Rauste-von Wright 1997, 30).

- Opetuksen suunnittelussa huomioidaan opiskelijoiden aikaisemmat tiedot ja tarpeet.
- Tavoitteena on edistää oppimista hyödyntäen opiskelijaa aktivoivia opetusmenetelmiä.
- Opettaja ohjaa opiskelijoita omatoimiseen tiedonrakentamiseen ja pohtimiseen.

(Postareff & Lindblom-Ylänne 2008, 113–115; Postareff ym. 2009, 46–51., (taulukko siv. 48!))

Oppimiskeskeisyys...

- Oppimisen arvioinnissa keskeistä ymmärtäminen ja syvälinen oppiminen (linjassa oamistavoitteisiin)
- Opettajan ja oppijan roolit (vrt. opettaja valmentajana, aktiivinen oppija), opettaja uskoo, kannustaa ja motivoi.
- Vuorovaikutus edistää oppimista
- Oppimisilmapiiri on avoin, luottamuksellinen ja turvallinen
(Postareff & Lindblom-Ylänne 2008,; Postareff ym. 2009)

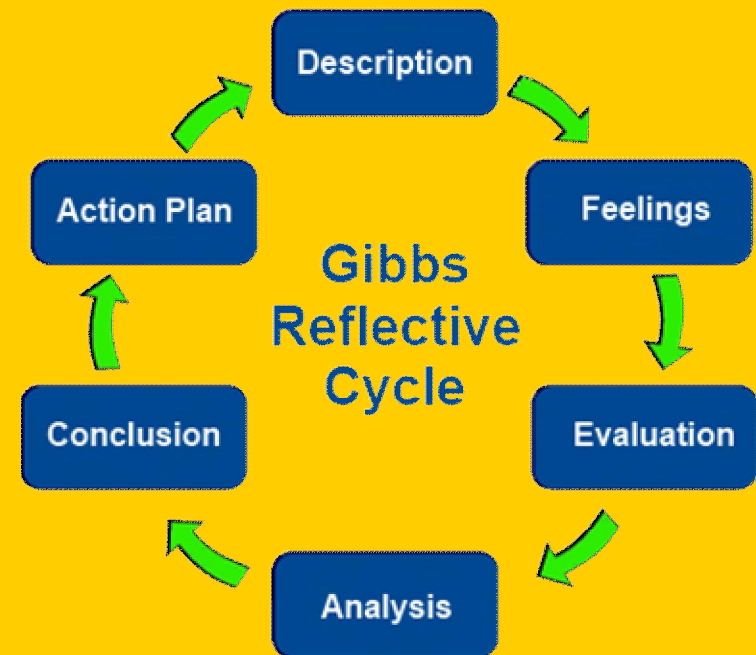
”Olosuhteet on luotava sellaisiksi, että opiskelija haluaa tehdä töitä oppiakseen sen mitä on tarkoitus, ja tarjolla on oltava tukea sopivien menetelmien valitsemiseksi.” (2A2)

”.. Voi vain luoda tilanteen, verkon, kehikon, jossa oppiminen mahdollistuu.” (1B1)

Oppimiskeskeisyys Aallon opettajien näkemänä

- ”Opetuksen suunnittelun aloittaminen tarkasti määritetyistä oppimistavoitteista on mielestäni keskeistä. Niiden (ja resurssien) pohjalta voidaan valita opetusmenetelmät ja tavat mitata / antaa palautetta oppimisesta. Eli linjakkuudesta voisi puhua.” (1B1)
- ”Olen vahvasti sitä mieltä, että oppiminen tapahtuu opiskelijan omien korvien välissä, mistä seuraa, että opiskelijan tekemä työ on ratkaisevassa roolissa – näen itseni enemmänkin valmentajan tapaisena opettajana. Tehtäväni on selventää vaikeita asioita sekä opastaa oikeaan suuntaan ja oikeiden menetelmien käyttöön ongelmien ratkomisessa. Oppimiskeskeisyys siis tarkoittaa minulle sitä, että opiskelijan tekeminen on keskiössä.” (2A2)

Reflektio

Ryhmätehtävä:

Jakaudutaan ryhmiin.

Keskustelkaa lukemistanne artikkeleista.

Pohtikaa ja keskustelkaa ryhmissä seuraavista kysymyksistä:

1. Mitä on reflektio?
2. Miksi opettajan tulisi reflektoida?
3. Miten ja milloin reflektoidaan?
4. Yksin vai yhdessä?

Aikaa keskusteluun ja työstämiseen 30 min

A?

Aalto-yliopisto

pikkupaussi

A? Aalto-yliopisto

Mitä on reflektio? (ryhmätyön tuloksia)

Tulkintaa ja pohdintaa sekä kipupisteiden ja positiivisten asioiden huomaamista

Merkityksenantoprosessi

Oman toiminnan arviointia ja prosessointia: ”muutosprosessin” startti

Itsekriittinen, toinen näkökulma omaan toimintaan

Tarkoituksenmukaista

Sisäinen prosessi

Vuorovaikutuksessa muiden kanssa

Heijastaa käyttöteoriaa ja arvoja

Tähtää kehittämiseen

Miksi opettajan tulisi reflektoida? (ryhmätyön tuloksia)

Opetuksen kehittämisen väline

Oman opetuksen kehittämistyön dokumentointi

Opettajan ammatillisen kehittämisen vuoksi

Opetuksen ja oppimistulosten parantaminen

Itsekorjaava prosessi

Miten ja milloin reflektoidaan? (ryhmätyön tuloksia)

Suunnittelu, toteutus ja kehittämisvaiheessa

Ennen, kurssin aikana ja jälkeen (koko ajan ei jatkuvasti)

Metropolia: oppijan polut -> yhteistoiminnallinen pedagogiikka -> puolivuositain reflektio, joka dokumentoidaan

Kuka: kollegoiden ja opiskelijoiden kanssa sekä pedahlöiden kanssa

Viekö paljon aikaa?

Ovatko kollegat halukkaita osallistumaan?

Epävirallisestikin esim. kahvipöydässä

Oppimispäiväkirjassa reflektiota – ohjeistus apukysymyksin

Yksin vai yhdessä? (ryhmätyön tuloksia)

Kenen kanssa?

Formaali opiskelijapalaute osa reflektiota

Opettajarefleksio lokikirjoituksena ja avaisi sen opiskelijoille palautekeskusteluna seuraavan opetuskerran aluksi: läpinäkyvää, avointa ja luottamuksellista

Henkilökohtainen- sosiaalinen puoli tärkeä

Pitäisikö ohjelmassa reflektoida yhdessä

Opettaja ja opiskelijat ovat samalla puolella

LOUNAS 11.00-12.00

Mitä on reflektio?

- Reflektio on pysähtymistä ajattelemaan.
- Omien kokemusten, ajatusten, muistojen ja tunteiden uudelleen tarkastelua ja arviointia ajattelemalla, kysymällä ja pohtimalla asiaa esim. kirjoittamalla tai keskustelemalla
- Reflektion avulla on mahdollista tarkastella esim. uskomuksia tai ongelmanratkaisujen tuloksia.
- Reflektio on arvio siitä, miten ja miksi olemme havainneet, ajatelleet tai tunteneet tietyllä tavalla tietyssä tilanteessa esim. opetustilanteessa.

Reflektio – Miksi?

- Mahdollistaa näkemään asiat ja kokemukset eri näkökulmista
- Mahdollistaa oman oppimisen kontrolloinnin ja suuntaamiseen
- Lisää tietoisuutta itsestä ja omasta toiminnasta erilaisissa tilanteissa
- Voi yhdistää teorian ja käytännön
- Kehittää pedagogista ajattelua
- Tukee päätöksentekoa opetus- ja oppimistilanteissa
- Opettajuuden kehittymisen keskeinen väline
- Opettajan opetus- ja oppimisenäkemyksen kehittämisen väline
- Asiantuntijan tapa työskennellä.

Reflektio – Milloin?

- Tulevan toiminnan reflektio - Reflection-for-action (Cowan 1988)
- Toiminnan aikainen reflektio - Reflection-in-action (Schön 1987)
- Toiminnan jälkeinen reflektio - Reflection-on-action (Schön 1987)

Reflection before action

Reflection in action

Reflection after action

Reflektion tasoja

1. Kuvaileva reflektio

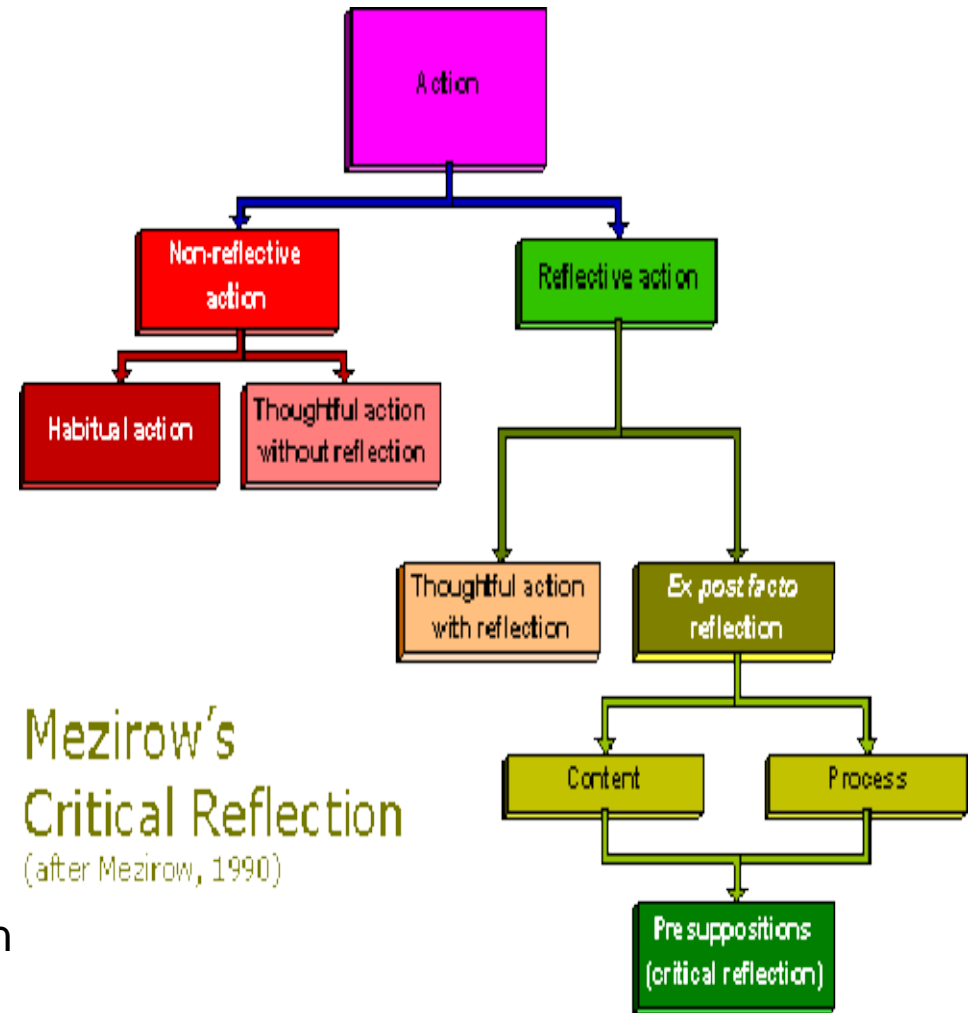
- Mitä tapahtui?

2. Arvioiva reflektio

- Mitä kokemus tai uudet ideat minulle merkitsevät?
- Mikä on merkityksellistä oman toimintani näkökulmasta

3. Kriittinen reflektio

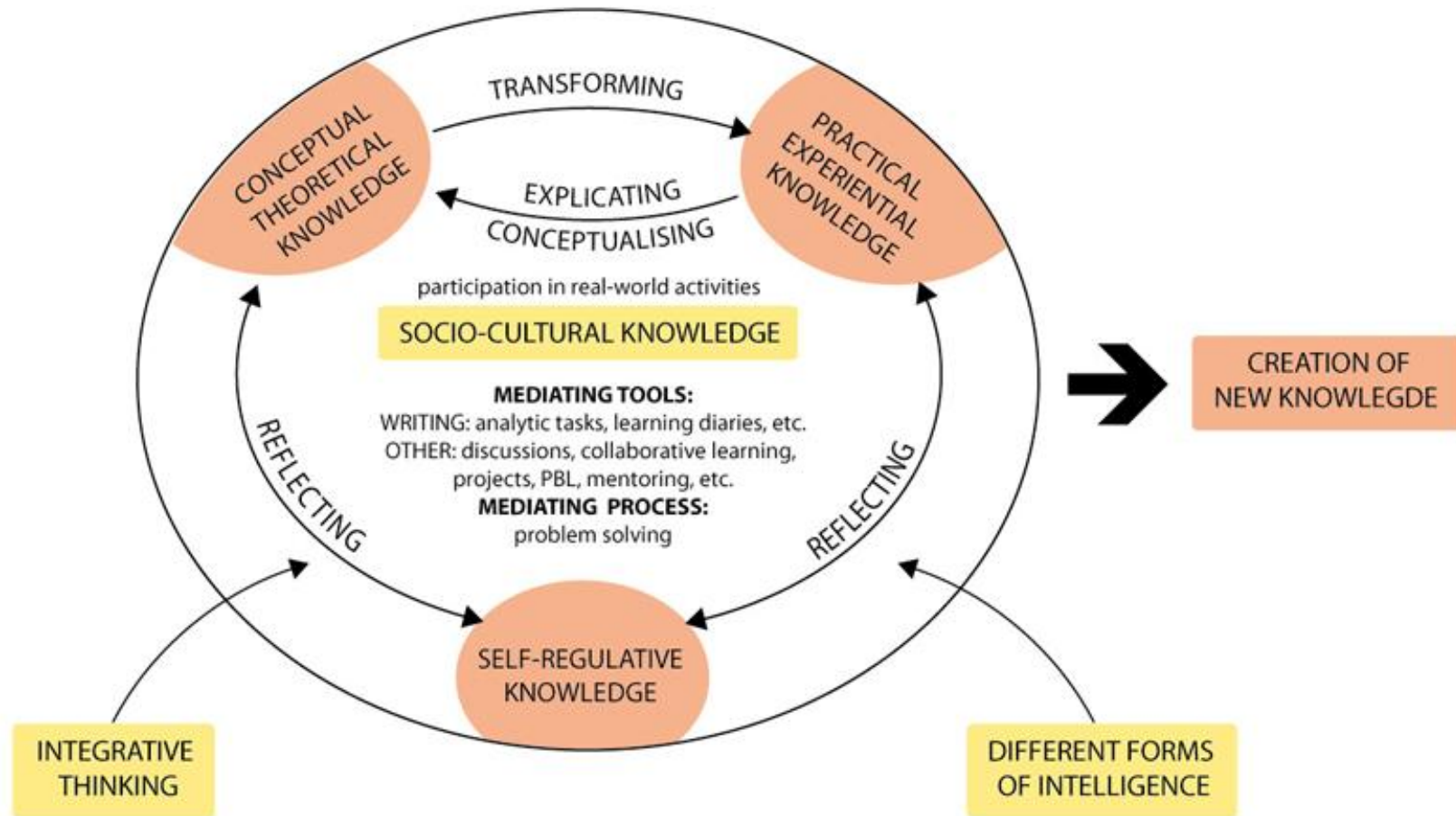
- Miten kokemukset ja niiden merkitys ovat suhteessa perusperiaatteisiini?
- Refleктоimalla kriittisesti tunnistamme ja arvioimme omia toimintaperiaatteistamme ja perusolettamuksistamme, jotka ovat usein tiedostamattomia. Tietoisuus on muutoksen edellytys.

Asiantuntijana ja opettajana kehittyminen

7.10.2015

Integratiivisen pedagogiikan malli

The Integrative Pedagogy Model (Tynjälä 2012, modified from Tynjälä 2008; Tynjälä and Gijbels 2012)

Scholarship of teaching and learning (SoTL)

1. Lähtökohtana on ollut tuoda **näkyväksi opetuksen rooli ja merkitys yliopistossa** (Boyer, 1990) sekä **nostaa opetuksen arvostusta** (Healey, 2000).
2. Reflektiivistä ja tietoista toimintaa joka **sitouttaa opettajat ja opiskelijat oppimiseen** (Trigwell & Shale, 2004)

à Yliopisto-opettajan tulisi pohtia opetuksen ja oman tieteenalan suhdetta

à Systemaattinen tutkiva ote opetukseen ja oppimiseen

à Reflektio työvälineenä: samalla tavoin avointa kuin tutkimuksessa (kollegiaalinen reflektio, peer review)

Pedagogisen koulutuksen periaatteita

- Keskustelu kollegojen kanssa: kokemusten ja tiedon jakaminen
- Tiedon rakentelu yhdessä
- Yhdessä tekeminen ja ratkaisuvaihtoehtojen löytäminen
- Työssä ja työstä oppiminen (mm. opetusharjoittelu)
- Oman pedagogisen ajattelun tunnistaminen ja kehittäminen
- Näkökulma oppimisessä
- Tutkimusperusteisuus

Opettajan työssä keskeinen osaaminen

Substanssitudon ja pedagogisen tietämyksen integroituminen:

Riittävä tieto opetettavasta oppiaineesta

Tieto siitä, miten tiettyjä sisältöjä voidaan opettaa, minkälaisia käsityksiä oppilailla on näistä sisällöistä ja minkälaisia haasteita näiden oppimiseen liittyy.

Aallon opetusosaamisen arviointi

- Opetusosaamisen arvioinnissa keskeisiä osaamisia (tai potentiaalia) arvioidaan näyttöjen kautta.
- Erityisen tärkeiksi asioiksi on nostettu seuraavat asiat (key criterias)
 1. Teaching experience including supervision of doctoral and master level theses.
 2. Development of teaching, experience in course development.
 3. Pedagogical education and studies.
 4. The quality of student and peer feedback and utilization in developing teaching.
 5. The ability to teach.

Tarkemmat määrittelyt kullekin kohdalle löytyvät kriteeristöistä.

pikkupausssi

Minä opettajana ja asiantuntijana itsearviointi

Klinikkatyöskentely

- Tutkitaan vuorotellen kunkin ryhmäläisen opetusosaamiseen liittyviä vahvuuksia ja kehittämiskohteita.
- Katsellaan ko. asiaa erilaisista näkökulmista.
- Saadaan ja annetaan kollegiaalista tukea.

Mitä klinikkatyöskentelyllä opitaan?

- Tunnistamaan ja tiedostamaan omaa toimintaa ja -tapaa opettajana.
- Näkemään vaihtoehtoisia toimintatapoja.
- Hyväksymään asioiden tarkastelua erilaisista näkökulmista.
- Kertomaan ja analysoimaan omia kokemuksia.
- Kuuntelemaan ja havainnoimaan keskustelua.
- Opitaan auttamaan toista ihmistä jäsentämään ajatuksiaan.

ROOLI: esittäjä

Kertoo oman näkemyksensä ja kokemuksensa omasta opetusosaamisesta, vahvuuksista ja kehittämiskohteista.

Jakaa ryhmän kanssa omaan työhön ja osaamiseen liittyviä kysymyksiä, kokemuksia ja ideoita (case).

Voi ottaa tarkastelun kohteeksi teemoja, joita haluaa selventää, jotka askarruttavat mieltä jne.

Voi ottaa esille kokemuksia ja tunteita liittyen omaan työhön tai opetukseen.

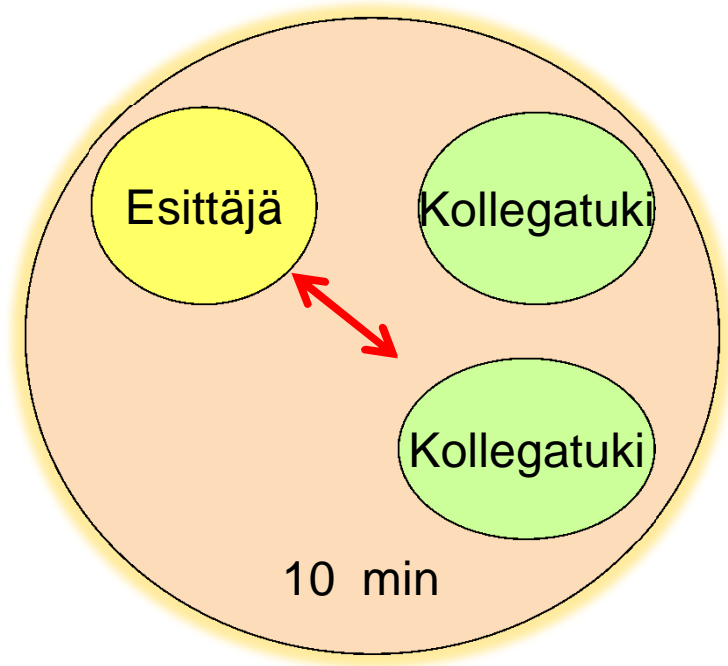
ROOLI: kollegatuki

Auttaa esittäjää omien kokemusten ja tulkintojen erittelyssä analysoimalla ja keskustelemalla kuulemastaan.

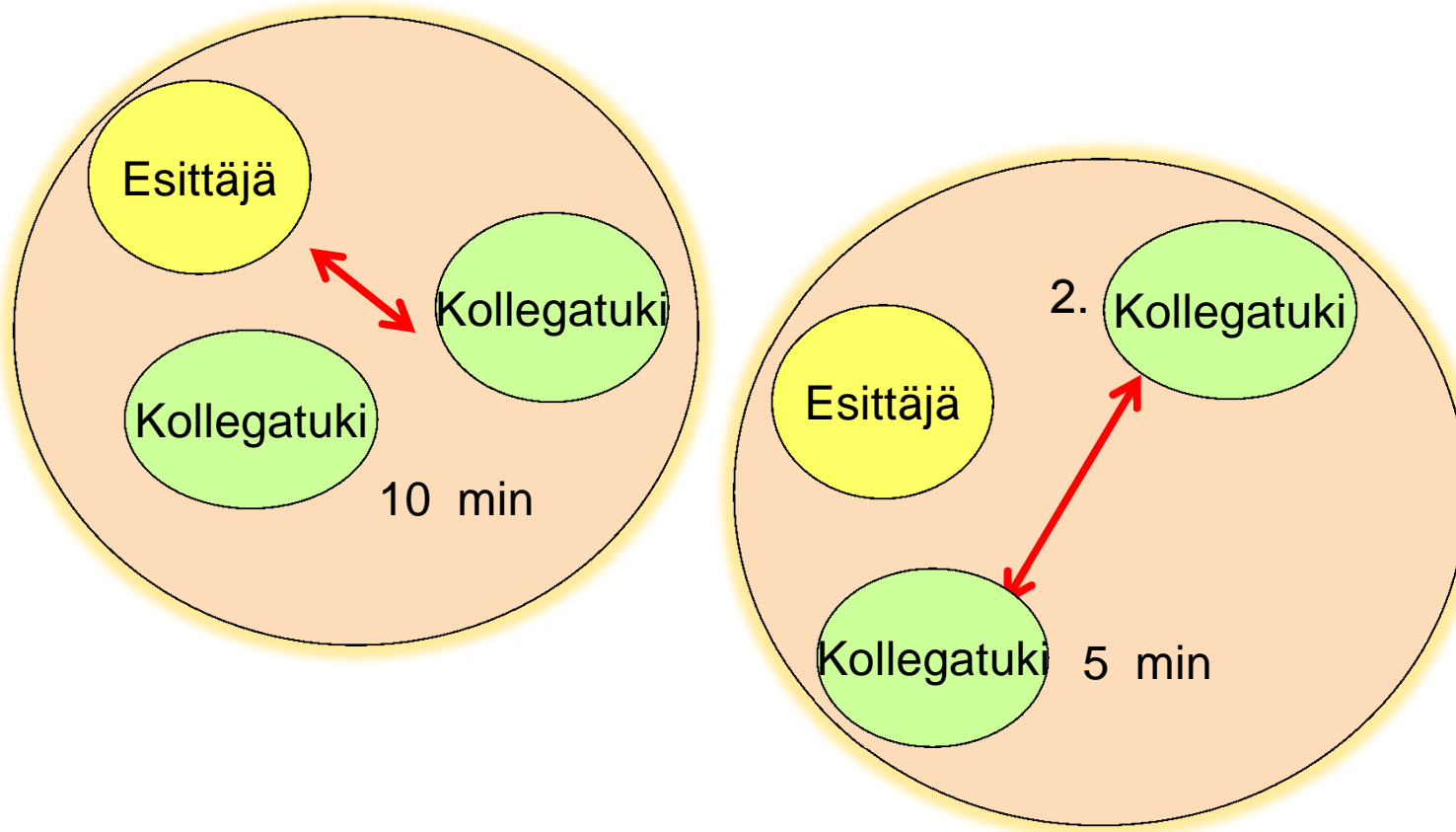
Ei saa tarjota valmiita ratkaisuja ja suoria neuvoja.

Voi esittää hypoteeseja, jäsentää ja tuoda esiin mahdollisia lisänäkökulmia.

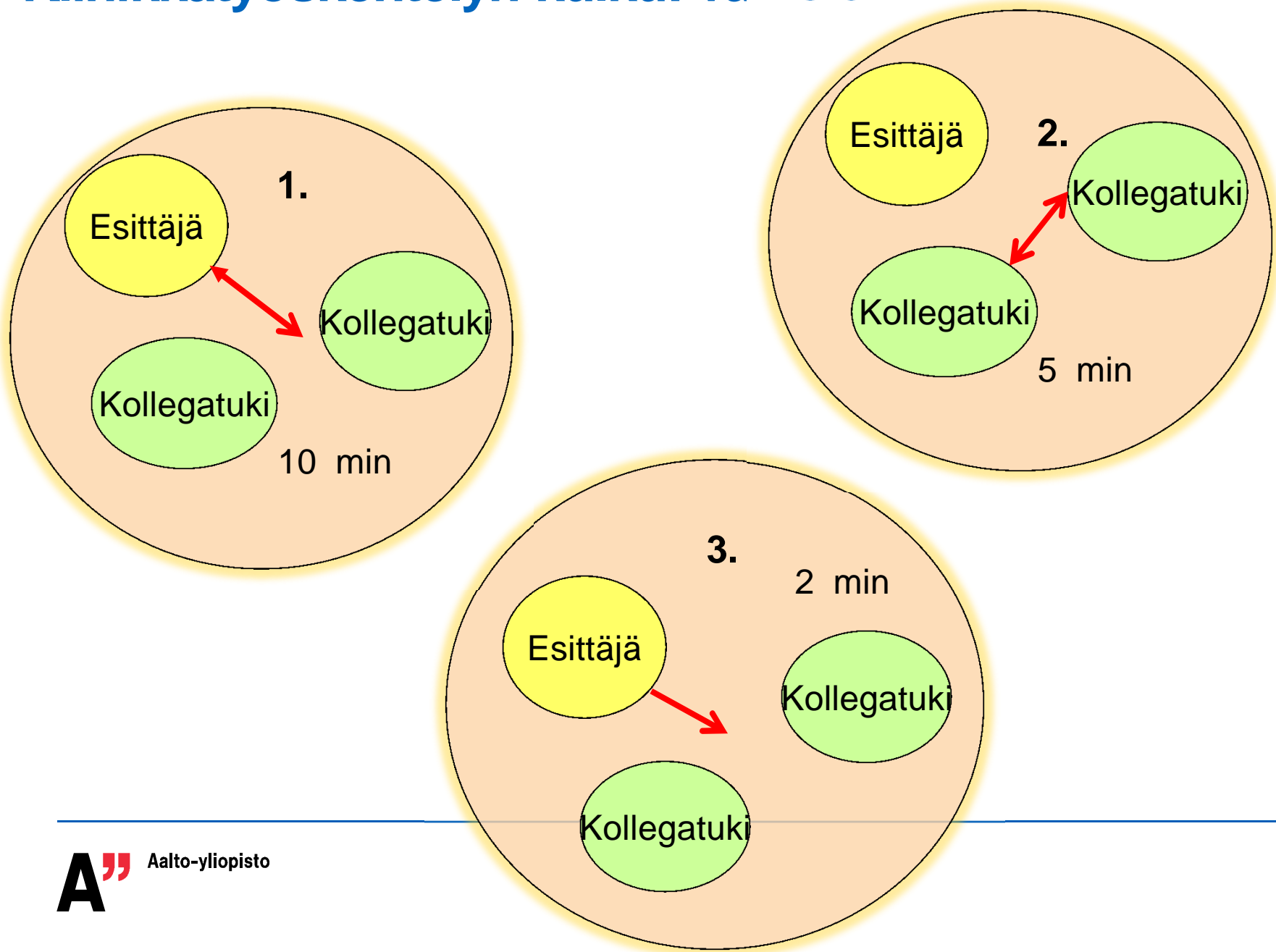
Klinikkatyöskentelyn kulku: vaihe 1

Klinikatyöskentelyn kulku: vaihe 2

Klinikkatyöskentelyn kulku: vaihe 3

Mitä klinikkatyöskentely edellyttää?

Valmiutta oman toimintatavan avoimeen tarkasteluun ja omien olettamusten kyseenalaistamiseen.

Halua paneutua arvostavasti toisen ihmisen kokemusten ja ajatusten kuulemiseen.

Halua ymmärtää toisten kuvailemia kokemuksia.

Halua sitoutua työskentelyyn ja sen kehittämiseen.

Luottamuksellista ja turvallista ilmapiiriä.

A?

Aalto-yliopisto

Tauko

HEKS eli henkilökohtainen kehittymissuunnitelma

HEKS

- On työkalu omien opintojen suunnitteluun ja oman osaamisen arviointiin – mitä osaan, mitä minun kannattaisi kehittää?
 - Ohjaa omia valintoja, tukee oppimista ja opintojen suunnittelua
 - Mahdollistaa aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen
1. Täytä lomake, jonka löydät MyCourses sivulta (LP3)
 2. Tehdään viimeistään ennen viimeistä lähipäivää ja palautetaan MyCourses –HEKS-laatikkoon
 3. Tukea ja ohjausta voi saada Mairelta ja Virveltä

Seuraavaksi kerraksi

Lokikirjoitus (nro 3) DL 14.10.

- Millaisia ajatuksia ja tunteita sinulla syntyi lähipäivissä käsitellyistä teemoista tai asioista?
- Jäikö jokin asia vielä epäselväksi?
- Mikä edisti, tuki tai esti oppimistasi ja kehittymistäsi lähipäivissä?
- Mitä haluat sanoa nyt itsellesi ja ohjaajille?
- Mitä jäit miettimään?
- Missä huomaat muutoksia? Miten se näkyy käytännön työssä?
- Mihin haluaisit jatkossa paneutua?
- Kirjoita ajatuksesi ja pohdintasi sekä pudota dokumentti Lokikirjoitus dropboxiin.
- Lokikirjoitus näkyy vain sinulle ja ohjaajille.

Lukutehtävä 5-6, DL 27.10.2015

1. **Lue** Yliopisto-opettajan käsikirjasta Parpala, Löfström ja Kaivola: Laatu ja laadunvarmistus yliopistokoulutuksessa, sivut 394-408.
2. **Silmäile ja tutustu** Kansallinen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) Korkeakoulujen laatu järjestelmien auditointikäsikirjaan vuosiksi 2015-2018. Julkaisut 2015:1.
http://karvi.fi/app/uploads/2015/02/KARVI_0115.pdf

Esseen 1.0 versio DL 18.10.2015

Palauta MyCourses -ympäristöön ensimmäinen versiosi.

Palauteparit KT-essee

Miia->Jari->Mika->Miia

Jaakko->Annika->Heli->Jaakko

Risto->Sanna ->Henna->Risto (poissa)

Mikko->Katariina->Leena->Mikko

Tiina->Marja->Antti->Tiina

Heidi->Kari->Noora->Kirsi->Heidi

Fiilispuu

Lähdemateriaalia

Postareff, L. & Lindblom-Ylänne, S. 2008. Variation in teachers' descriptions of teaching – broad-ening the understanding of teaching in higher education. *Learning and Instruction* 18 (2), 109–120.

Postareff, L, Lindblom-Ylänne, S. & Negvi, A. 2009. Yliopisto-opettajien opetukselliset lähestymistavat ja yliopistopedagogisen koulutuksen vaikuttavuus. Teoksessa Lindblom-Ylänne, S. & Negvi, A. (toim.) *Yliopisto-opettajan käsikirja*. Helsinki: WSOYpro, 46–67.

Rauste-von Wright, M. 1997. *Opettaja tienhaarassa. Konstruktivismia käytännössä*. Atena. Juva: WSOY.

Schön, D. (1983). *Reflective Practitioner. How professionals think in action*. New York, USA: Basic books inc.

Schön, D. (1987). *Educating the reflective practitioner*. San Francisco, CA : Jossey-Bass.

Lähdemateriaalia

- Boyer, E. L. (1990). *Scholarship reconsidered: Priorities of the professoriate*. Princeton, NJ: Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching. Retrieved from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED326149.pdf>
- Healey, M. (2000). Developing the scholarship of teaching in higher education: A discipline-based approach. *Higher Education Research & Development*, 19(2), 169–189. doi: 10.1080/072943600445637
- Heikkinen, H. L. T., Tynjälä, P., & Kiviniemi, U. (2011). Integrative pedagogy in practicum. In M. Mattsson, T. Vidar Eilertsen, & D. Rorrison (Eds.), *A practicum turn in teacher education* (pp. 91–112). Series: Pedagogy, Education and Praxis 6. Rotterdam: SensePublishers.
- Kreber, C., & Cranton, P. A. (2000). Exploring the scholarship of teaching. *The Journal of Higher Education*, 71(4), 476–495. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/2649149>
- Mälkki, K. (2011). *Theorizing the nature of reflection* (Doctoral dissertation). University of Helsinki, Institute of Behavioural Sciences, Helsinki. Retrieved from <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-6982-6>
- Trigwell, K., & Shale, S. (2004). Student learning and the scholarship of university teaching. *Studies in Higher Education*, 29(4), 523–536. doi: 10.1080/0307507042000236407
- Tynjälä, P. (2010). Asiantuntijuuden kehittämisen pedagogiikkaa [Pedagogy of developing expertise]. In K. Collin, S. Paloniemi, H. Rausku-Puttonen, & P. Tynjälä (Eds.), *Luovuus, oppiminen ja asiantuntijuus [Creativity, learning and expertise]* (pp. 79–95). Helsinki: WSOY.
- Tynjälä, P. (2012). *Towards creative and innovative learning*. Keynote lecture presented at the SIG 4 Higher Education Conference, Tallinn, Estonia, 14–17 August 2012. Retrieved from <http://yliopistopedagogiikka.files.wordpress.com/2012/12/tynjc3a4lc3a4-nettiin.pdf>
- Tynjälä, P., & Gijbels, D. (2012). Changing world: Changing pedagogy. In P. Tynjälä, M.-L. Stenström, & M. Saarnivaara (Eds.), *Transitions and transformations in learning and education* (pp. 205–222). Dordrecht: Springer.